

Den norske Forfatterforening

Kjære forfattere

Det er urolige tider. I juni var Ingvild Holvik, leder i internasjonalt utvalg, og jeg i Ungarn for å besøke den ungarske forfatterforeningen Szépírók Társasága. I møte med dem uttrykte vi vår bekymring for den ungarske loven som forbyr visning av andre seksuelle legninger enn heteroseksualitet i skolenes seksualundervisning. Det samme gjelder filmer og reklame rettet mot personer under 18 år. Loven ble, tross massive protester, innført i Ungarn i juni i fjor. På spørsmål om hvordan loven slår ut for litteratur som skildrer skeives erfaringer, og formidlingen av denne, sa styremedlemmene vi møtte at de selvfølgelig fordømte loven, men at nye og omstridte lover i liten grad håndheves, de finnes der, men benyttes ikke. Like fullt er loven i seg selv en formell legitimering av holdninger ovenfor homofile og andre som ikke er akseptable. Alle skal være fri til å elske den en vil, og alle skal være fri til å være den en er. Og litteraturen skal være et sted hvor nettopp det kan uttrykkes.

I disse dager flytter en forfatter som ikke kan vende tilbake til hjemlandet inn i Berlin-leiligheten til Forfatterforeningen. Forfatteren vil bo der frem til utgangen av desember. Av sikkerhetshensyn nevner jeg ikke forfatterens navn her. Jeg er glad for at vi kan følge opp årsmøtevedtaket der Forfatterforeningens medlemmer uttrykte et klart ønske om «å stille leiligheten i Berlin til disposisjon for forfattere på flukt som følge av krigen.»

Denne uka møtte vi på nytt forleggerne for å lande normalkontraktens definisjon av realisasjon, Forfatterforeningen er klare på at det bare er når alternativet er makulering, at forfatterens royalty kan tas ned. Forfatterne som har blitt rammet av realisasjon på uklart grunnlag fortjener å få en avklaring før en ny normalkontrakt er på plass. Å avklare realisasjon er også avgjørende for hvilket nivå vi står på når vi går inn i forhandlinger om en ny normalkontrakt til høsten. Forfatterforeningen møter Forleggerforeningen sammen med NBU. Forfatterforbundet har trukket seg fra samtalene. Les mer om disse sakene her:

[DnF vil avklare realisasjon](#)

[Risikerer to kontrakter](#)

Nylig utkom Fafo-rapporten Velferdsordninger for selvstendig næringsdrivende: [Fafo-rapport velferdsordninger](#)

Rapporten peker på det mange av oss har visst lenge, at selvstendige næringsdrivende med lavere inntekt ikke har samme tilgang til velferdsordningene som øvrige arbeidstakere. Det som derimot er bra er at det rører seg i feltet, flere politikere blir bevisst situasjonen, og regjeringen har forpliktet seg i Hurdalsplattformen til «å utrede og forbedre sosiale ordninger for selvstendig næringsdrivende.»

«Jeg vil at Forfatterforeningen skal lage en oppskrift på hva jeg skal gjøre for å sikre meg pensjon», sa en forfatter nylig til meg. Det ønsket deles sikkert av flere. Og det ønsket skal Forfatterforeningen ta på alvor. Vi vil samle informasjon og dele dette med medlemmene. Men jeg vil også her informere og understreke at selvstendig næringsdrivende må per nå, sette av penger til egen pensjon. Jeg veit at det er lettere sagt enn gjort for det er slik, som det også påpekes i Fafo-rapporten, at selvstendige innen service og personlige tjenester (renhold, frisering, skjønnhetspleie) og kunst, kultur og kreativ sektor i snitt tjener ganske lite, og mindre på sin næring enn andre næringsdrivende, og når de tjener så lite vil de ha problemer med å sette av midler til en buffer, eventuelt til ekstra forsikringer eller pensjonssparing.

En annen utfordring Fafo-rapporten peker på er hvordan skattefradraget for utgifter i forbindelse med yrkesutøvelsen beregnes for selvstendige og ansatte. For når vi skriver av utgifter og trekker disse fra næringsinntekten vår, så reduserer vi samtidig pensjonsinntekten vår. Så det å trekke fra mest mulig, er ikke bra på sikt. Selvstendige næringsdrivende har også dårligere dekning fra folketrygden når det kommer til sykepenger, men kan tegne forsikring for å få tilsvarende utbetaling som arbeidstakere. Men det koster penger. Og mange kan gi opp på veien, fordi en opplever at det i NAV-systemet er lite kunnskap om situasjonen til selvstendig næringsdrivende med kombinasjonsinntekter. Et konkret tiltak må være å øke NAV-rådgiveres kompetanse på feltet.

Fafo-rapporten peker på muligheten for å innføre en obligatorisk ordning som vil medføre at en viss andel av inntekten til frilansere og selvstendige må gå med til å dekke de sosiale ordningene eller at en obligatorisk oppdragsgiveravgift sikrer finansiering.

Forfatterforeningen er glade for at ulike muligheter undersøkes, men må samtidig sikre at obligatoriske ordninger ikke reduserer forfatternes inntekter.

Forfatterforeningen skal følge opp pensjonsarbeidet, og er gjennom Kunstnernettverket med på å planlegge en konferanse om velferdsordninger for selvstendige næringsdrivende i september.

Før den tid er det mulig å få med seg Kunstnernetverkets debatt på Arendalsuka, "STERKERE TILBAKE! Hvordan styrke kunstens posisjon og kunstnerens virke", 18. august klokka 12.00. [Program Arendalsuka](#)

Ellers går vi en spennende boklovshøst i møte. Vi er forespeila at lovproposisjonen vil komme på høring i august/september med høringsfrist i desember.

Bokloven var også et tema da Forfatterforeningen i forrige uke møtte Kathy Lie, SVs medlem i Familie- og kulturkomiteen, og Grunde Kreken Almeland, leder for komiteen og Venstres representant.

Og nå ønsker jeg dere en riktig god sommer med tid til å lese og skrive, og tenke lange tanker.

God sommerhilsen fra Heidi Marie